

Herijking kader (Co)investeringsfonds Sportaccommodaties

**SPORTIEF KAPITAAL
VOOR IEDERE GRONINGER**

.....
SPORT- EN BEWEEGVISIE 2021+

SPORT/050

VOORAF

Op 30 november 2016 is het raadvorstel '(Co)investeringsfonds Sportaccommodaties en Mulieronderzoek' (nr. 5966423) vastgesteld en in 2017 het cofinancieringsfonds (subsidieregeling). Dit was een van de vijf strategieën van het Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2016-2020 om sportverenigingen te faciliteren. Het (Co)investeringsfonds is bedoeld om de noodzakelijke uitbreiding van sportinfrastructuur mogelijk te maken. Daarnaast kan via cofinanciering worden bijgedragen aan investeringen in de accommodaties van de sportvereniging zelf. Hiervoor zijn nadere regels vastgesteld. Dit is in lijn met de door de raad aangenomen Motie 'Cofinancieringsfonds breedtesport' uit het voorjaarsdebat 2015.

Vanaf november 2020 is de nieuwe Sport- en beweegvisie 2021+ 'Sportief kapitaal voor iedere Groninger' van kracht. Met deze visie formuleren wij het langetermijnbeleidskader voor sport, sportief bewegen en spelen in de gemeente Groningen. Wij vinden dat iedere Groninger gelijke kansen verdient om de kracht van sport en bewegen te ervaren. Om te ervaren wat iedere sporter al weet: het is leuk, maakt gezonder, maakt gelukkiger en draagt bij aan een sterke samenleving. De nieuwe visie legt de nadruk op: opbouwen sportief kapitaal (bij de jeugd), toegankelijke sportaccommodaties en sport, spelen en bewegen in de buurt. Met deze visie willen we de sportprofessionals, de vele vrijwilligers, de sportclubs, de ondernemers en de professionals uit aangrenzende domeinen faciliteren én inspireren om met sport en bewegen het verschil te maken.

Sinds de vaststelling van het (Co)investeringsfonds Sportaccommodaties in 2016 en het cofinancieringsfonds in 2017, is het kader van deze regelingen niet meer aangepast. Aangezien ons sport- en beweegbeleid inmiddels is gewijzigd, is dit een natuurlijk moment om het kader aan te gaan passen.

Huidige inrichting (Co)investeringsfonds

Het (Co)investeringsfonds is een uitvloeisel van het Meerjarenprogramma Sport en Bewegen 2016-2020 met als doel om in co-creatie met sportverenigingen meer te kunnen doen met dezelfde middelen. Dit betekende dat er vanaf dat moment in co-creatie met sportverenigingen zowel structureel als incidenteel werd geïnvesteerd. Daarnaast was er ook de behoefte om incidentele knelpunten in de sportbegroting snel op te kunnen lossen en niet voor ieder knelpunt apart naar de raad te hoeven gaan.

De investeringen en bijdragen aan investeringen van sportverenigingen, moeten voldoen aan de volgende criteria:

1. De investering heeft betrekking op een nieuw te realiseren sportaccommodatie en/of de investering leidt tot een uitbreiding van een bestaande sportaccommodatie.

2. De investering leidt tot een verbetering van de sportinfrastructuur. De bijdrage uit de structurele middelen is niet bedoeld voor verenigingsaccommodaties (clubgebouwen/kantines). Voor verenigingsaccommodaties verwijzen wij naar de regeling 'Garantstelling leningen breedtesport'.
3. De investering en/of de bijdrage aan een investering is gericht op het vergroten van de mogelijkheden voor breedtesport.

Het huidige (Co)investeringsfonds is gericht op sportaccommodaties en bestaat uit structurele en incidentele middelen.

○ **Structurele investeringen: (Co)investeringsfonds**

Op basis van het capaciteitsonderzoek, die we eens in de vier jaar uitvoeren, kunnen investeringen worden gedaan om de sportinfrastructuur uit te breiden en daarmee de capaciteit te vergroten. Deze investeringen gaan in co-creatie met sportverenigingen. Hieronder verstaan wij dat verenigingen eenmalig mee investeren. Voor de omzetting van natuurgras naar kunstgras hanteren wij bijvoorbeeld een bijdrage van € 25.000,--. Daarna is het betreffende kunstgrasveld structureel meegenomen in de Vervangingsinvesteringenplanning (VIP). In het geval dat een vereniging een upgrade van het veld wil (eigen keuze), dan betalen ze daar bovenop ook de meerkosten.

Voor capaciteitswensen van binnensportverenigingen zoals bijvoorbeeld de wens voor een beachhandbalveld, is de afgelopen jaren gekeken binnensportvereniging kan bijdragen aangezien zij niet of nauwelijks inkomstenbronnen hebben uit bijvoorbeeld een kantine. Dit laatste geldt ook voor incidentele bijdragen voor capaciteit wensen of uitbreiding sportinfrastructuur door sportverenigingen.

Bij investeringen op basis van het (Co)investeringsfonds kan worden gedacht aan:

- Het aanleggen van een nieuw veld (areaaluitbreiding)
- Het omzetten van natuurgras naar kunstgras om de capaciteit te vergroten
- Het plaatsen van een lichtinstallatie om de capaciteit van velden te vergroten
- Het realiseren van kleedruimte (en lockers)

○ **Incidentele investeringen: (Co)investeringsfonds en cofinancieringsfonds**

Daarnaast hebben we binnen het (Co)investeringsfonds ook incidentele middelen waarmee we jaarlijks:

- enerzijds incidentele knelpunten in de sportbegroting zelf kunnen oplossen waarvoor geen reguliere middelen zijn. Een voorbeeld hiervan is het verplaatsen van een hekwerk op sportpark de Wijert in verband met de ontwikkeling ring-zuid of het verstevigen van de damwanden in het Noord-Willemskanaal zodat de roeiverenigingen minder last hebben van golven.
- en anderzijds het subsidieplafond bepalen voor het cofinancieringsfonds.

Het **cofinancieringsfonds**¹ is bedoeld om incidentele subsidies te geven aan sportverenigingen die plannen hebben om de sportinfrastructuur te verbeteren of uit te breiden.

We onderscheiden drie activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen:

- de aanschaf van *duurzame sportmaterialen*, zowel voor binnensporten als buitensporten.
- Uitbreiding, nieuwbouw of vernieuwing van *clubgebouwen*. In dat geval moet het gaan om een activiteit die aantoonbaar aansluit bij de strategieën van de nieuwe Sport- en Bewegvisie 2021+.
- Uitbreiding, nieuwbouw of vernieuwing van *sportaccommodaties* die vanwege het innovatieve karakter een aanvulling zijn op het gemeentelijk aanbod. Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van de beachvolleybalvelden door de beachvolleybalvereniging Groningen op sportpark Corpus den Hoorn.

---

¹ Zie ook de Nadere regels vastgesteld in de raad van 2022, nummer:

Zowel bij de structurele als de incidentelen investeringen bekijken we samen met de sportverenigingen in welke mate we in co-creatie of cofinanciering kunnen investeren:

Co-creatie

Wij gaan over de noodzakelijke sportinvesteringen in de eerste plaats in gesprek met de sportclubs waar op basis van de uitkomsten van het capaciteitsrapport in hoge mate sprake is van capaciteitsgebrek. Insteek van deze gesprekken is dat we bij een capaciteitsuitbreiding, bijvoorbeeld de omzetting van natuurgras naar kunstgras, een éénmalige bijdrage van €25.000,-- vragen hebben we de afgelopen jaren de vereniging de keuze voorgelegd om de bijdrage te doen door zelfwerkzaamheden die op geld werden gezet, of een regeling waarbij de club de bijdrage in 10 jaar terug betaalde aan de gemeente. Door het mee investeren door de sportclub wordt het investeringsbedrag door de gemeente lager en kunnen we daarmee meer doen met de totale middelen uit het investeringsfonds. Voor binnensportverenigingen kijken we hoeveel een vereniging éénmalig kan bijdragen aangezien zij nauwelijks inkomstbronnen hebben uit bijvoorbeeld een kantine.

Cofinanciering (subsidieregeling)

In de tweede plaats zijn er sportclubs waar er volgens het capaciteitsrapport geen sprake is van een groot capaciteitsgebrek, maar die goede ideeën hebben om de sportinfrastructuur te verbeteren. Met hen gaan we ook het gesprek aan. Hierbij vragen we van sportclubs om een investeringsplan te overleggen, waarin wordt aangegeven welke investering de sportclub zelf kan doen en welke bijdrage van de gemeente wordt gevraagd. De bijdrage van de gemeente is incidenteel van aard. Om het investeringsfonds zo optimaal mogelijk te kunnen benutten, hanteren we als uitgangspunt: hoe meer de sportvereniging verhoudingsgewijs zelf investeert, hoe eerder de sportvereniging in principe in aanmerking komt voor een bijdrage van de gemeente. Tenzij dit vanuit maatschappelijke afwegingen een onredelijke uitkomst geeft.

Herkomst financiële middelen

Voor de aanvulling van de structurele middelen dienen wij een knelpunt in bij de nieuwe begroting op het moment dat wij zien dat de middelen niet meer toereikend zijn en er meer capaciteit nodig is op basis van het capaciteitsonderzoek. Bij de vaststelling van de begroting leggen we dit voorstel met onderbouwing voor aan de raad.

De incidentele middelen worden jaarlijks aangevuld door de vrijval kapitaallasten bij sportaccommodaties. Dit ontstaat bijvoorbeeld bij projecten die later dan gepland gereed komen.

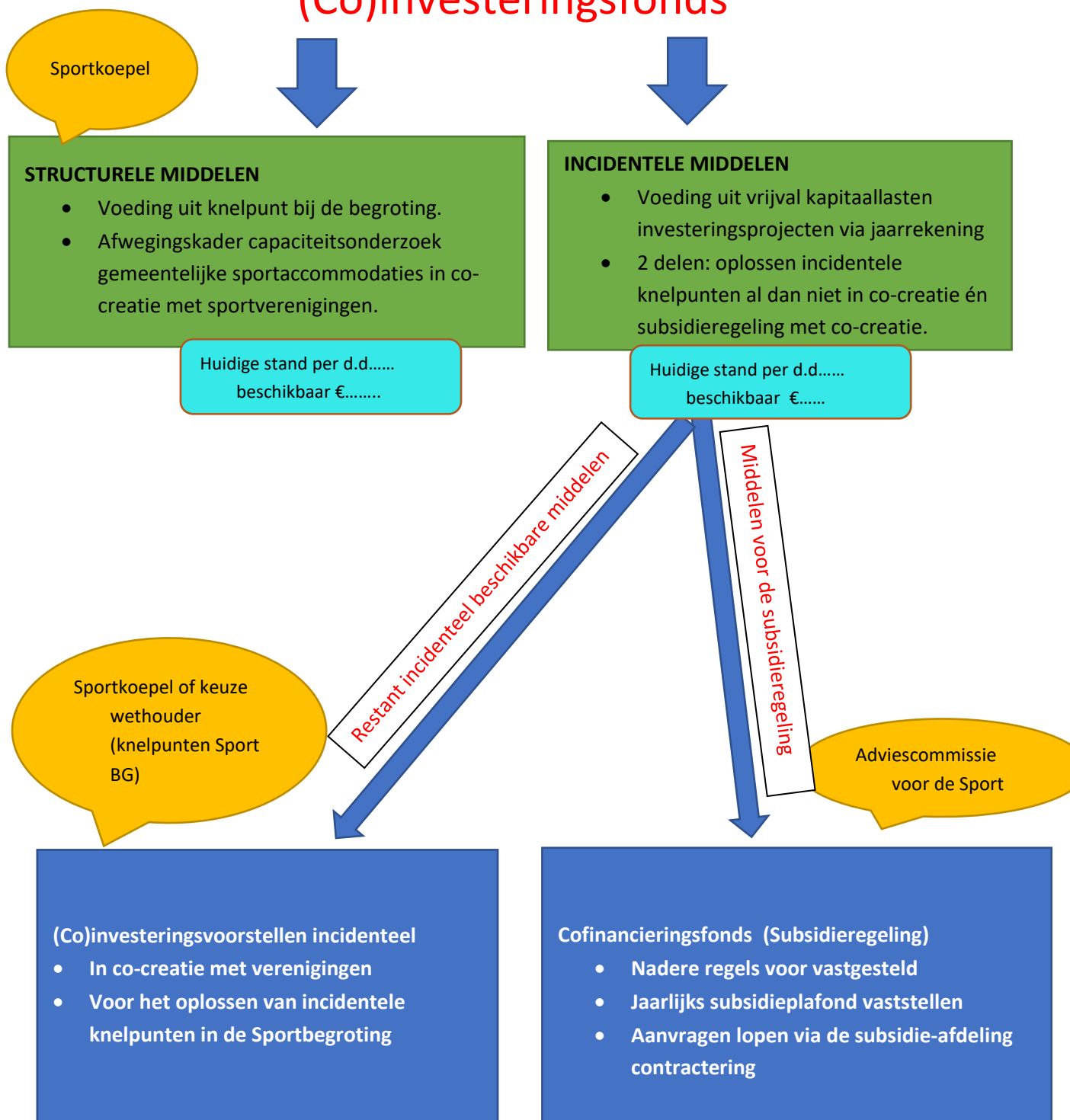
Rol Adviescommissie en Sportkoepel

In de huidige situatie leggen we de structurele en incidentele voorstellen voor aan de Sportkoepel op basis van het in 2016 vastgestelde kader (Co)investeringsfonds.

De aanvragen voor het cofinancieringsfonds (de subsidieregeling) worden voorgelegd aan de Adviescommissie voor de Sport die hierin de afweging maakt op basis van de nadere regels. De reden dat de Adviescommissie hier een adviesfunctie in heeft, is omdat zij een onafhankelijk adviesorgaan is voor college en raad. De aanvragen voor het cofinancieringsfonds komen vaak vanuit de achterban van de Sportkoepel, waardoor zij deze voorstellen niet onafhankelijk kunnen toetsen.

De subsidieaanvragen cofinancieringsfonds voor het volgende jaar moeten jaarlijks voor 1 oktober zijn ingediend. Wij overwegen een 2^e aanvraag moment halverwege het jaar. Dit zal worden opgenomen in de aanpassing van de nadere regels.

(Co)investeringsfonds

Uitgangspunten voor aanpassing kader (Co)investeringsfonds

Nieuwe Sport- en Bewegvisie 2021+

De huidige kader van het (Co)investeringsfonds zijn bepaald op basis van het Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2016-2020. Met het vaststellen van de Sport- en bewegvisie 2021+ 'Sportief Kapitaal voor iedere Groninger' zijn de accenten in uitgangspunten van ons sport- en beweegbeleid ook verschoven.

Om iedere Groninger gelijke kansen te geven om de kracht van sport en bewegen te ervaren, willen wij inzetten op het ontwikkelen van *sportief kapitaal* voor iedere inwoner. Sportief kapitaal is de verzameling van fysiologische, sociale en psychologische competenties en ervaringen die een individu stimuleren en motiveren om op de lange termijn deel te nemen aan sport en bewegen. Met andere woorden; de 'sportieve bagage' die je opdoet tijdens je leven is van belangrijke waarde voor de kwaliteit en duur van het verdere sportieve leven van een persoon. Sportief kapitaal kan van jongs af aan ontwikkeld worden op school, bij de kinderopvang, sport en spelen in de buurt of bij de sportclub. Positieve ervaringen zijn een leven lang nodig om het kapitaal op peil te houden. Sportaccommodaties en -faciliteiten die uitnodigen om te sporten en bewegen en goed aansluiten bij de behoeften van gebruikers, leveren een belangrijke bijdrage aan het sportplezier en de ontwikkeling van sportief kapitaal. Hoewel de gemeentelijke sportaccommodaties primair de bij NOC*NSF aangesloten verenigingssport faciliteren, wordt het gebruik steeds multifunctioneler en zijn er steeds vaker ook anders georganiseerde sportclubs die hier gebruik van maken. Daarnaast leveren ook de anders georganiseerde sportclubs buiten de gemeentelijke sportaccommodaties een belangrijke bijdrage aan het ontwikkelen van sportief kapitaal door onze inwoners. Denk bijvoorbeeld aan de indoor skatepark Colosseum waar geen 'klassieke' sportvereniging een accommodatie huurt van de gemeente, maar een 'skate-community' zelf een ruimte heeft ingericht en waar iedereen kan komen skaten.

Sportclub is verbreding van het speelveld

Wij (h)erkennen het belang van de diversiteit in het georganiseerde sport- en beweegaanbod in onze gemeente. Daarom spreken wij van een *sportclub* daar waar samen gesport wordt, of het nu om een vereniging, onderneming of zelfgeorganiseerd verband gaat. Kenmerkend voor sportclubs is dat ze in staat zijn een sterke binding te ontwikkelen met hun leden, abonnees of klanten. Juist dit clubgevoel maakt dat mensen vaak langdurig, soms zelfs een leven lang, betrokken blijven bij dezelfde club. Denk bijvoorbeeld aan de beweegcommunity 'Beijum Beweegt' of de Kazemi Taekwondo Academie. Beiden geen traditionele sportvereniging, maar zij voorzien wel in georganiseerd sport- en beweegaanbod en dragen bij aan de ontwikkeling van sportief kapitaal door onze inwoners.

Voor ieder individu zou een sport- of beweegomgeving te vinden moeten zijn die aansluit bij zijn of haar motieven en behoeften. Het sportlandschap is sterk in beweging en wordt steeds diverser. De openbare ruimte, met daarin speel- en beweegplekken, parken en wandel- en fietsroutes wordt steeds meer voor sportieve activiteiten benut. Gebruikers van sportaccommodaties, playgrounds en de openbare ruimte zijn sportverenigingen, ondernemers, zelfgeorganiseerde sportgroepen en individuele sporters. Steeds vaker is er ook gebruik van technologie en online communities om

samen sport te beleven. *Hoge kwaliteit hardware (fysieke infrastructuur)*, software (activiteiten en begeleiding) en orgware (professionals en organisatorisch netwerk) in de sport- en beweeginfrastructuur dragen bij aan positieve ervaringen, een leven lang sporten en bewegen en daarmee ook aan een sociale en gezonde samenleving.

Actielijn De Bewegende Stad

De openbare ruimte is misschien wel de belangrijkste sportvoorziening van de gemeente aan het worden. Steeds meer mensen sporten of bewegen ongeorganiseerd of zelf georganiseerd op openbare beweegplekken of elders in de openbare ruimte. Actielijn 9 uit ons Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2021-2025 'De Bewegende Stad' sluit goed aan bij het kader van het co-investeringsfonds om te investeren in de sportinfrastructuur met als doel om mensen te kunnen laten sporten en bewegen in de openbare ruimte.

Vanuit de actielijn De Bewegende Stad voeren we jaarlijks meerdere projecten uit die gericht zijn op sporten, spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte. Denk bijvoorbeeld aan een skatepark, fitness park of beweegplek.

Herijking kader (Co)investeringsfonds Sportaccommodaties

Op basis van de uitgangspunten in de Sport- en bewegisie 2021+ herijken we het kader voor het (Co)investeringsfonds op de volgende onderwerpen:

- We kijken naar het optimaliseren van omstandigheden voor het ontwikkelen van sportief kapitaal in de breedste zin van het woord. We kijken daarbij naar de voorwaarden die nodig zijn voor het stimuleren van positieve ervaringen met sport en bewegen door onze inwoners.
- We kijken naar sportclubs in brede zin. Dus niet alleen naar sportverenigingen. Ook andersoortige aanbieders die een eigen accommodatie hebben, en zonder winstoogmerk streven naar het realiseren van maatschappelijke waarde, komen in aanmerking voor de subsidies die vallen onder het (Co)investeringsfonds². De definitie van sportclubs is dus breder dan alleen de sportvereniging.
- We streven naar hoge kwaliteit van onze sportieve hardware (fysieke infrastructuur), in aansluiting op de software (activiteiten en begeleiding) en orgware (professionals en organisatorisch netwerk) rond de sport- en beweeginfrastructuur.
- We steven er via De Bewegende Stad naar om onze wijken, buurten en dorpen zo in te richten dat iedere inwoner lage drempels ervaart om te sporten, spelen, bewegen en elkaar te ontmoeten in de openbare ruimte.
- Nadere regels cofinancieringssubsidie waar nodig aanpassen aan herijkt kader.

Dit betekent dat het herijkte kader er zo uit komt te zien:

---

² We kijken er strikt naar dat wij geen commerciële activiteiten subsidiëren

Structurele investeringen: (Co)investeringsfonds

Op basis van het capaciteitsonderzoek, die we eens in de vier jaar uitvoeren, kunnen investeringen worden gedaan om de sportinfrastructuur uit te breiden in co-creatie met de sportclub(s).

Bij investeringen op basis van het (Co)investeringsfonds kan worden gedacht aan:

- Het aanleggen van een nieuw veld (areaaluitbreiding)
- Het omzetten van natuurgras naar kunstgras om de capaciteit te vergroten
- Het plaatsen van een lichtinstallatie om de capaciteit te vergroten
- Het realiseren van kleedruimte (en lockers)

De investeringen van de gemeente en de gemeentelijke bijdragen aan investeringen van sportclubs moeten voldoen aan de volgende criteria:

1. De investering heeft betrekking op een nieuw te realiseren sportaccommodatie en/of de investering leidt tot een uitbreiding van een bestaande sportaccommodatie.
2. De investering leidt tot een verbetering van de sportinfrastructuur. De bijdrage uit de structurele middelen is niet bedoeld voor clubgebouwen/kantines. Voor clubaccommodaties verwijzen wij naar de regeling 'Garantstelling leningen breedtesport'.
3. De investering en/of de bijdrage aan een investering is gericht op het vergroten van de mogelijkheden voor breedtesport.

Voor de co-creatie stappen we af van een eigen bijdrage in de vorm van zelfwerkzaamheden. In de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat dit niet realistisch is. Dit geldt voor investeringen met structurele middelen als met incidentele middelen. Een eigen bijdrage kan alleen plaatsvinden via een aflossing op de gemeentelijke investering, ineens of in 10 gelijke termijnen.

Daarnaast gaan we de eigen bijdrage normeren om gelijkheid te creëren:

- voor het vergroten van de capaciteit n.a.v. het capaciteitsonderzoek blijft de eigen bijdrage voor de omzetting van natuurgras naar kunstgras € 25.000,-;
- voor alle andere investeringen in co-creatie geldt dat sportclubs die een kantine hebben 5% van het investeringsbedrag moeten bijdragen tot een maximum van 25.000 euro;
- voor verenigingen zonder kantine geldt dat zij 2,5% bijdragen van de investering tot een maximum van € 12.500,--.

Incidentele investeringen: (Co)investeringsfonds en cofinancieringsfonds*

Daarnaast hebben we binnen het (Co)investeringsfonds ook incidentele middelen waarmee we jaarlijks:

- het subsidieplafond bepalen voor het cofinancieringsfonds.
- incidentele knelpunten in de sportbegroting als gemeente zelf kunnen oplossen waarvoor geen reguliere middelen zijn. Een voorbeeld hiervan is het verplaatsen van een hekwerk op sportpark de Wijert in verband met de ontwikkeling ring-zuid of het verstevigen van de damwanden voor de roeivereniging.

*Het **cofinancieringsfonds** is bedoeld om incidentele subsidies te geven aan sportclubs die plannen hebben om de sportinfrastructuur te verbeteren of uit te breiden. De hoogte van de totale beschikbare subsidie wordt ieder jaar door de raad vastgesteld en kan variëren over de jaren.

In de activiteiten die voor subsidie in aanmerking willen komen moet het gaan om een activiteit die aantoonbaar aansluit bij de ambitie 'Uitnodigende sportieve ruimte' in de Sport- en Bewegvisie 2021+ en de actielijnen 'Sportieve ruimte beter benutten' en 'Sportieve capaciteit' in het Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2021- 2025.

We onderscheiden drie activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen:

- a. investeringen in nieuwbouw, uitbreiding of vernieuwing van clubgebouwen indien dit aantoonbaar bijdraagt aan de strategie 'Sport verbindt' of de actie 'Beter benutten'.
- b. aanschaf van duurzame sportmaterialen;
- c. investeringen in nieuwbouw, uitbreiding, of vernieuwing van sportaccommodaties die vanwege het innovatieve karakter van die nieuwbouw, uitbreiding of vernieuwing een aanvulling zijn op het gemeentelijke aanbod van sportaccommodaties. Denk bijvoorbeeld aan de verbetering van het indoor skatepark Colosseum.

Financiële wijzigingen kader co-investeringsfonds

Omdat er binnen de actielijn De bewegende Stad met meerdere partijen wordt samengewerkt en een financiële toezegging voor een gemeentelijke bijdrage vaak een randvoorwaarde is om andere subsidiebronnen aan te boren, zijn het soms projecten die zich uitstrekken over meerdere jaren. In de huidige situatie vallen niet uitgegeven middelen in enig jaar vrij aan de Algemene middelen bij de jaarrekening waardoor bij een nieuwe afweging het gevaar bestaat dat we de toegezegde middelen niet meer beschikbaar hebben. In dat geval komen de toegezegde middelen ten laste van het budget in het volgende jaar. Gezien de beperkte omvang van het budget (€150.000) is het niet wenselijk daar al een toezegging vanuit het voorgaande jaar te moeten betalen.

Daarom willen we de in een jaar toegezegde middelen voor de projecten uit dit programma, die door vertraging over de jaargrens dreigen te gaan, beschikbaar houden voor deze projecten. Praktisch kunnen we dit realiseren door in het raadsvoorstel 'voorstellen (Co)investeringsfonds Sportaccommodaties en vaststellen subsidieplafond' dat jaarlijks in december aan de raad wordt voorgelegd, voor te stellen om de toegezegde middelen toe te voegen aan bestemmingsreserve van het (Co)investeringsfonds. Daarmee zijn de toegezegde middelen geen onderdeel meer van het rekeningresultaat. In het volgende jaar worden de middelen onttrokken aan de reserve ter dekking van de toegezegde middelen.

Indien de toegezegde middelen niet besteed worden in het volgende jaar, vallen ze terug naar de algemene middelen. Alle overige middelen die uit het jaarlijks budget van de Bewegende Stad worden uitgegeven, vallen ook vrij aan de algemene middelen.

Daarmee merken wij op dat De Bewegende Stad en het Co-investeringsfonds twee verschillende processen en programma's zijn en niet werken als communicerende vaten

Met bovengenoemde herijking van het kader van het co-investeringsfonds sluiten we aan bij de Sport- en Bewegvisie 2021+ en het Meerjarenprogramma Sport en bewegen 2021-2025.

*SPORT/*50